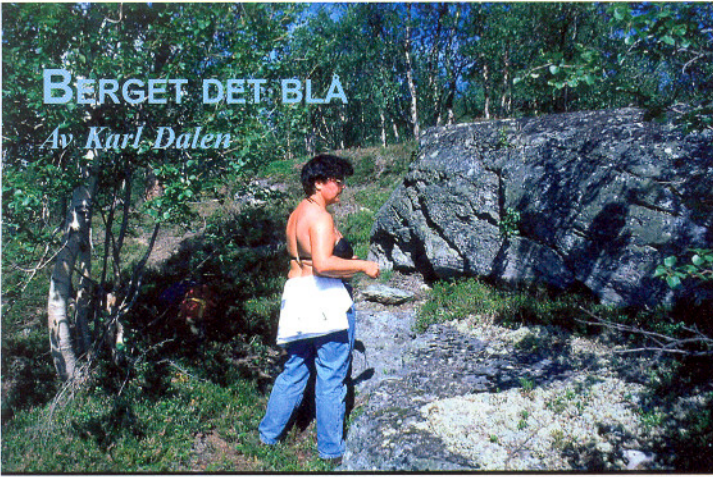

BERGET DET BLÅ

Av Karl Dølen

Som i de fleste eventyr, begynner også denne historien for lenge siden. For det er nå gått en del år siden jeg fikk se et par blå steiner på en peishylle på Lesjaverk lengst mot nord i Gudbrandsdalen. Vertinnen kunne fortelle at steinene var funnet ved et par ulike anledninger, men de var funnet i nærheten av hverandre.

På et lokalt teigkart kunne hun så noenlunde plotte inn funnstedet, og selv om jeg ikke fikk med meg verken kart eller stein, merket jeg meg stedet ut i fra kjennskap til området fra mange ski- og fotturer i oppveksten. Dette SKULLE jeg huske.

Til tross for skrøpelig kjennskap til avansert mineralogi, var jeg overbevist om at steinene inneholdt krystaller av kyanitt. En nydelig blåfarge gjorde at jeg ble bærende på lysten til å forsøke å finne forekomsten. Om det da var noen riktig forekomst, og ikke bare et par tilfeldige småfunn. Men en god anledning til å lete lot imidlertid vente på seg.

Noen år senere, sommeren 1997 for å være nøyaktig, passet det seg slik at Hans-Christian og Anne-Britt Berntzen besøkte Marianne og meg på familiehytta på Lesjaverk. Jeg hadde ved et par anledninger nevnt kyanitten for Hans-Christian, og denne sommeren skulle det skje. Jeg fikk overbevist våre venner om at dette var det verdt å satse på. Vi rigget oss til med regle-

mentert steinleteutstyr, kjørte de to kilometerne vegen gikk, fikk på oss sekkene, og la i veg i deilig sommersol. Marianne valgte å sole seg i hytteveggen, men vi tre andre hadde støvler på beina og isblått blikk der vi la av gårde i skrått skogsterreng.

Etter omtrent 45 minutter langs mer eller mindre synlige stier, ga jeg beskjed om at nå var det på tide å sperre øynene opp og få på radaren, for nå var vi i den aktuelle sonen (dersom mine observa-

sjoner og de muntlige overleveringer var i nærheten av de faktiske forhold). Etter noen få minutter mente Anne-Britt å kunne se blåfarge i berget, og straks etter kom det likelydende skrik fra Hans-Christian og undertegnede – vi hadde gått rett på forekomsten. I alle fall var det ingen tvil om at vi var omgitt av kyanitt på alle kanter.

Etter hvert peilet vi oss inn på det som så mest lovende ut og skred til verket med hammer og meisel. Nydelige krystaller i hvit matriks var synlige over et ganske romslig område, så her kunne og skulle det jobbes. Godt og varmt var det, utsikten over dalen med Lesjaskogsvatnet og fjellene var betagende, men vår konsentrasjon var rettet mot de nære ting. Og vi ble belønnet; riktig fine krystaller, løse og i matriks, trillet frem. Noen gjennomsluktige, noen ikke. Et par av fasettkvalitet, men de fleste av god stufkvalitet sett med en steinsamlers øyne. Vi koste oss på det varme berget langt fra mennesker, støy og forurensning. En og annen sauebjellev og fugletrille måtte vi tåle, men ellers var vi helt i vår egen verden.

Senere på sommeren (høsten) ble turen repetert av Torgeir T. (den kjente non-amatør fra Lom) og undertegnede, og nye funn ble gjort. Denne gang imidlertid såpass sent at vi måtte tåle sludd og vind. Fine stuffer fantes fortsatt da jeg sommeren 1998 besøkte stedet sammen med Harald Breivik, og slik har det også vært

noen svært få ganger i løpet av årene som er gått. Marianne og jeg bor i Bergen, så det er ikke hver dag vi kan gå på skattejakt i Gudbrandsdalen.

Hvorfor skriver jeg så dette? Og hvorfor har jeg ikke fortalt nøyaktig hvor forekomsten er? Vel, for det første befinner forekomsten seg på privat grunn, og for det andre er det faktisk ikke så enkelt å beskrive nøyaktig hvordan man finner frem. Det er få holdepunkter i skogen, stiene er mer eller mindre fraværende, og vi har aldri gjort noe forsøk på nøyaktig lokalisering, verken med GPS, med koordinater på topografisk kart, eller på annen måte.

Men skulle noen ønske å besøke stedet, så er jeg ikke uvillig til å være guide dersom jeg har anledning. Forekomsten strekker seg over et par dekar (minst), og mye er ennå ufunnet, så om ingen andre er interessert, vil i alle fall jeg tilbake til berget det blå når sommeren atter gir ad-

gang til barmark i skog og fjell. I mellomtiden har jeg ca. et halvt år til å pleie mine drømmer om å finne en enda finere stuff.

Ha en riktig god vinter!

